

V Ljubljani, v petek, dne 3. marca 1911.

Naročnina za Avstroogersko: 1/2 leta K 1-80 1/2 leta K 3-50 celo leto K 7- za inozemstvo: " " 2-30 " " 4-50 " " 9-		Redakcija in administracija: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Telefon (začasno) 118. Uradne ure za stranke: samo ob delavnikih od 9-12 ure.		Oglasnina za petitno vrsto enkrat 30 vin.. Pri 10 objavah se dovoli 5%, pri 20 - 15%, pri 30 - 25% in pri 40 - 35% popusta.	
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira. Oglasi spotikljive vsebine se zavračajo.	Reklamna vrsta po 2 kroni.	Štev. 2.	

Vojna bodočnosti.

Francoska artilerija in infanterija strelja na nemške aeroplane.

Zamán.

Povest Henrika Sienkiewicza. — Poslovenil Podravski.

Iz mnogih razlogov je bilo to bolj dobro, nego slabo, zakaj dasiravno je mladina prihajala iz njega nekako neoglajena v svet, bila je vsekako sposobna za šalo in delo; vtrujenih in preživelih ljudi med njo sploh ni bilo.

Naša znanca sta prekoračila urno široko ulico ter krenila proti osvetljenemu oknu klubove hiše. Pri mesečni svetlobi je bilo lahko mogoče razločiti široko in krepko postavo Švarčevu od sklonjenega hrbta in velike glave Gustavove. Ta poslednji je stekel nekoliko naprej, razgovarjajoč se bodisi z Jožefom, ali pa sam s seboj; naposled se je ustavil pod oknom in prijevši se za polico, se je potegnil kvišku ter jel pozorno pregledovati notranjščino kavarne; naposled se je spustil na tla in je, otrši si apno raz kolen, zaklical:

„Ni je.“

„Koga ni?“

„Ali je že bila, ali pa res ne pride.“

„Kdo neki?“

„Koliko je ura?“

„Deset je proč. Koga si hotel videti skozi okno?“

„Vdovo.“

„Vdovo? Kdo je ta?“

„Bojim se, da mar ni bolna.“

„Tvoja znanca?“

„Seveda. Ako bi je ne poznal, bi se ne zanimal za njo.“

„Nu, to se razume samo ob sebi“, odvrne Švarc. „Pojdiva.“

Pritisnil je kljuko in stopila sta v sobo. V sobi je bilo ozračje vroče in dušljivo od dima. V perspektivi notranjščine dvorane sta videla obraze razne starosti, ki pa so bili Švarcu deloma tuji. Med klopčiče dima, ki so zakrivali luč ter dušili izbruhe smeha, so se vmešavali glasovi glasovira, nekako vtrujeni in malomarni; spremljala jih je gitara, na katero je zabrenkal sedaj pa sedaj visok, suh mladenič s tesno pri koži prirezanimi lasmi in z brazgotinami na licu. Otepal je z dolgimi prsti po strunah, vprič svoje plave oči v strop ter se zatopil v svoje misli. Oni, ki je sedel pri glasoviru, je pustil komaj otročja leta za seboj; imel je mlečno polt, črne lase, počesane nazaj proti tilniku in milino na svojih rdečih ustnicah, a otožnost v očeh. Bil je nežen in šibke postave, toda zale rasti. Bilo je očitno, da je sviral že dolgo, kajti rdeče pege na licu so najavljale, da se je bil že zelo vtrudil. S hrbtom proti luči obrnjenih je stalo nekoliko Pinčikov, ki so bili vsi krepke rasti kakor hrusti, ki pa so kaj radi poslušali godbo; če se je v klubu glasila godba, so navadno stopili okrog sviralcev in jo s povesenimi glavami poslušali, vzdihajoč ali radujoč se obenem z njo. Druga mladina je sedela na klopih ali stolih; nekoliko mladih deklic, iz vrste poljskih kobilic, prepevajočih po letu, se je kretalo tupatam. Bilo je dokaj trušča; tupatam so zažvenketali kozarci. V stranski sobi je nekoliko mladih ljudi strastno kvartalo in skozi na pol odprte duri je bilo moči videti lice enega izmed kvartalcev. Prižigal si je ravnokar smodko pri sveči na voglu mize, in potlačevan, ali za trenutek vzplapolajoč plamen je oblihl sedaj pa sedaj njegove ostre črte. Točarica je ogledovala s temeljito malomarnostjo pri luči konec peresa, s katerim je zapisovala svoje troške; poleg nje je dremala na mizi s čudovitim ravnotežjem njena pomočnica in maček, sedeč na voglu mize, je odprl včasih svoje oči, pa jih zaprl zopet z izrazom veljave in filozofskega miru.

Švarc premeri z očmi navzoče.

„Ho! Kako se počutiš Švarc?“ se je oglasilo nekoliko glasov.

„Dobro. Kako se počutite vi?“

„Ali prihajaš za stalno k nam?“

„Za stalno.“

„Predstavljam ga kot člana velečislane klubove družbe. Ti pa si tudi zapomni svojo dolžnost enkrat za vselej: prihajati semkaj vsaki dan; privilegij pa: ne naspiti se nikdar po človeško“, reče mu s hripavim glasom Gustav.

„Kot člana? Tem bolje! Takoj začuješ tu govor... Hej tam, Augustinovič začni!“

Iz druge sobe, v kateri so kvartali, pride mlad človek sključene postave in malone plešast. Izgledal je slabo, vrgel kučmo na mizo in vsedši se na stol, jel govoriti tako-le:

„Gospoda, če ne boste tihi, začnem takoj govoriti učeno in vem, moji dragi, da vam ničesar ne preseda v toliki meri, kakor učenost. V ostalem, pri Jupitru, morate se navaditi na parlamentarno življenje! Kaj je to? Čujem neki trušč. Tiho mi, tiho! Pa začnem govoriti učeno.“

Istina, pod vplivom groznje je zavladal za trenutek molk; govornik je zmagovito pogledal po sobi in dejal: „Gospoda! Da smo se zbrali tukaj, ni se to zgodilo radi tega, da bi tu v samem počitku iskali spominov na pikre trenutke (zelo dobro!). Nemara mi kdo poreče, da se tu zbiramo vsaki dan (zelo dobro!). Jaz res zahajam sem vsaki dan, česar tudi ne mislim tajiti — ne tajite tudi vi, da sem danes tukaj (ploskanje); govornik se razvname in nadaljuje: Tiho! Ko bi imel soditi, da je ves moj napor v to svrhu: dati našim shodom nekaj smoter prost splošne lahko-miselnosti, kajti lahko jo imenujem splošno (lahko! lahko!), ki je ne vodi tok splošne sloge, ki nas razdružuje celo v samem zbirališču (pomislite gospoda, v zbirališču), posamezne napore posameznikov, ako stremljenja, naznačena kot pravilni cilj združitve svobodnih misli v nekakšno organizacijo celoto, ne prestopijo nikdar raz pota sanj na realnejše polje delovanja, tedaj pa jaz prvi in porok sem vam, da še dokaj drugih z menoj vred, se strinjamo v tem, da jamemo tajiti pravi pomen dosedanjega načina našega obstanka (ploskanje) ter se poprimemo drugih sredstev (da! da!), ki bodo obvezni ako ne za vse, tako vsaj za izvoljence (ploskanje).“

„Kaj to pomeni?“ vpraša Švarc.

Gustav skomigne z ramami.

„Govor.“

„V kak namen?“

„A kaj je to komu mar!“

„Kdo je ta govornik?“

„Ime mu je Augustinovič. To je kaj dobra glava, toda v tem hipu je pijan; besede se mu zapletajo; toda on ve, kaj hoče in žalibog, prav ima!“

„Kaj pa hoče?“

„Da se tu ne bi shajali zaman, da bi naši shodi imeli nekakšen smoter, toda poslušalci se le smejiijo njegovemu govoru. V ostalem posledica tega bi bilo končno slovo od svobode in počitka, ki sta doslej vladala na teh shodih.“

„A kak smoter jim hoče dati Augustinovič?“

„Slovstven, znanstven.“

„Dobro bi bilo.“

„Rekel sem že, da ima prav in ko bi to priporočal kdo drugi, pa bi nemara kaj dosegel.“

„Nu in on?“

„On pusti na vsem, česar koli se dotakne, sledove lastne smešnosti in ponižanja. Čuvaj se, Švarc! Ti v resnici, kolikor te poznam, njemu nisi v ničemur podobni, toda tu se lahko spodsne sleh-nemu bodisi na ta ali na drugi način...“

Gustav pogleda na to s kalnimi očmi Augustinoviča, pomigne z ramami ter nadaljuje:

„Čudno se igra usoda s tem človekom: tu je zbirališče vseh sposobnosti in malega značaja, vzvišenih teženj, a revnih dejanj — večno navskrižje. V njem ni nikakega ravnotežja med željo in močjo, radi tega pa zapravlja svoje moči.“

Med tem se je približalo Švarcu nekoliko znancev; pri kupici je postal razgovor splošen. Švarc jih je povpraševal po vseučilišču.

„Ali živite vsi skupaj?“

„To je nemogoče“, odvrne eden izmed Litvinov. „Tu se nahajajo ljudje z najrazličnejšimi pojmi, vsled tega so nastale tudi razne svaščine.“

„To je slabo.“

„Ni res! Dopuščam edinstvo nekakih višjih smotrov; edinstvo v kolegijalnem življenju pa ni mogoče, radi tega se tudi ne splača potegovati se za njo.“

„A nemška vseučilišča?“

„Tudi tam se nahajajo društva, ki obstoje sama za-se. Življenje občutkov in misli, zlasti pri nas, mora biti složno s praktičnim življenjem; radi tega razlika prvega rodi razliko v drugem.“

„Torej se nikdar ne združite?“

„To je zopet kaj drugega. Združujemo se, kodar pojde za prospeh vseučilišča ali za prospeh nas vseh. V ostalem si mislim, da so navskrižja, na kakoršna tu naletiš, le znamenja naše žilavosti: to je znamenje, da živimo, čutimo, in mislimo. V tem tiči naše edinstvo, da nas to, kar nas loči, šele prav združuje.“

„Pod takšnim praporom torej stojite?“

„Pod praporom dela in revščine. Mi nimamo svojega imena. Kmetavzarji so nas krstili za pekarčke.“

„Kaj?“

„To je tako. Življenje ti pokaže, kaj je to. Sleherni izmed nas si prizadeva dobiti stanovanje ondi, kjer se nahaja kak pek; prizadeva si seznaniti se z njim in si pridobiti kredit. To je naš način; imamo zaupanje. Večina izmed nas ne je ničesar toplega, toda žemlje dobivaš na upanje tako dolgo, dokler hočeš.“

„To je veselje.“

„Da, veselo. Razven naše svaščine, ki nima preveč trdnih vozlov, se dobe tu še kmetavzarji; osnoval in uredil jih je Antonovič, voditelja pa sta jim bila nekaj časa Rilski in Stempkovski, toda sedaj sta ona že tepca, ki ne vesta, česa hočeta; govorita po maloruski in pijeta navadno žganico — to je vse.“

„A katere so še druge svaščine?“

„Jasno očitanih ni več, pač pa se dobe različne njihove panoge. Nekateri združuje skupnost naučnih idej, druge skupnost društvenega stališča. Tu naletiš na demokrate, aristokrate, liberalce, ultramontance, končno na malopridneže, babeže, postopače, ako hočeš in naposled na vnete delavce.“

„Kdo se tu smatra za najtežjo glavo?“

„Med dijaki?“

„Da.“

„Sorazmerno s stroko. Nekateri pravijo, da Augustinovič mnogo zna, jaz pa dodam, da nič kaj dobro. S točnim in sistematičnim delom se odlikuje Gustav.“

„Aa!“

„Samo, da razne reči pripovedujejo o njem. Nekateri ga ne morejo trpeti. Ako bosta skupaj stanovala, spoznal ga boš sam najbolje... Tako na primer njegov odnošaj do one vdove? Evo, to je navdušena glava; kdo drugi gotovo ne bi ravnal tako. Resnica je, da ima danes križ z njo.“

(Sledi.)

Vojna bodočnosti.

(Slika na naslovni strani.)

Napredek človeštva v vseh panogah vede, razvoj tehnike in izpopolnitev raznih iznajdb, ti trije činitelji imajo pač nalogo dvigniti kulturni svet, vendar pa vsebujejo tudi grozno nesrečo za vse kulturno človeštvo. Saj je vendar gotovo, da si človeški um ne izmišlja samo pridobitev, ki morejo množiti ljudsko blagostanje in manjšati bedo, nego da stremi tudi za tem, kako bi našel izdatnejših sredstev, da uniči sebi neljubega protivnika in tekmeca. Pač odveč bi bilo spominjati na vse one grozote, ki jih je zagrešila posredstvom toli hvalisane moderne kulture krvava vojska zadnjih let. A vse te strahote obeta prekositi in zatamniti vojna v bodočnosti s svojimi krvavimi prizori. Na naslovni strani kažemo sliko, izvršeno po fantaziji — kajti do sedaj se še to ni zgodilo — ki kaže, kako se bori za prevlast Francoz in Nemeč. Zelo natanko lahko opazujemo boj in vidimo, da Francoska infanterija in artilerija z nemalim uspehom obsipava s kroglicami in kartečami nemške aeroplane v zraku, ki seveda tudi vračajo milo za drago.

Od natararice do grofice.

Na Dunaju dobro znana baronica Schönberger se je sedaj zopet omožila z grofom Aleksandrom zu Sternau und Hohnau in s tem je zanimivi pojav zopet stopil v ospredje. Sedajna grofica je bila rojena leta 1880 na Ogrskem nekemu vinskemu trgovcu imena Wallenstein.

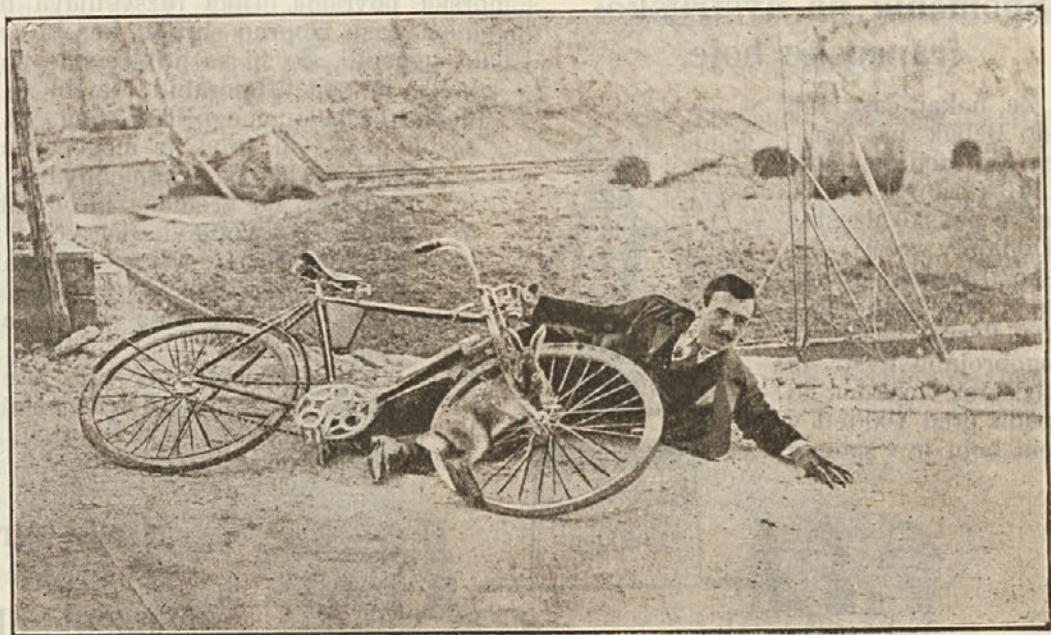

Baronica Schönberger.

Dekle je šlo za natararico v kavarno in tam jo je „odkril“ avstrijski nadvojvoda o priliki manevra. Mož se je v njo zaljubil in ji je po svoji smrti zapustil otroka in 20 milijonov. Wallensteinova se je nato omožila z baronom Schönbergerjem, mu plačala dolgove in ko ga je pokopala, je šla v Berlin živeti. Tam se je omožila sedaj s svojim državnim grofom in kdo ve, koga še bo vse ujela, ko se bode tega iznebila.

Zajčja smrt v kolesu.

Nečuvven slučaj se je pripetil pred nekaj dnevi jetniškemu pazniku Mrazu c. kr. kaznilnice v Gradišču. Nekako o pol deveti uri zvečer se je vozil s svojim kolesom iz Gorice nazaj v Gradišče. Vse je šlo dobro in Mraz je že mislil, da prispe srečno domu, tu pa ga je doletelo nekaj, česar še morda nihče ni doživel. Pri vasi Peteano je namreč pridrvel v divjem diru preko ceste zajec in se je zaletel z glavo v kolo. Kolo je seveda tudi gladko teklo in tako

Zajčja smrt v kolesu.

se je zajček zadavil. Vsled nenadne ovire je kolesar nemilo padel, ali sreča mu je bila tako naklonjena, da si je samo malo obdrnil kožo. Zajec je bil med kolo tako zamotan, da bi ga Mraz ne bil mogel rešiti, ne da bi poškodoval kolo in zato je odnesel vse skupaj domu. Drugi dan je dal sebe s kolesom in svetomrznim zajcem fotografirati. Zadeva je sedaj končana, le troje še ni jasno, namreč, da li je zajec s samomorilnim namenom nalašč skočil v kolo, da ga povozi, ali če se je kolesar zlobno podvizal, ko je zapazil zajca, ali pa — če je vse le naključeno. Čuti bi bilo treba obe plati zvona, a ena ne bije več.

Plug na motor za vinograde.

Vedna grudobežnost in podraženje delavnih moči, to so oni vzroki, ki so napotili človeški duh k že toliko iznajdbam, katere bi naj nadomestile pomanjkanje delavcev pri poljedelstvu. Sedaj so sestavili tudi za vinogradnike zelo važen stroj, ki jim bo vsaj nekoliko olajšal težke brige in bremena. Neki Gutenbrunner je sestavil in si dal patentirati nov stroj, ki ga bodo vinorejci z veseljem sprejeli. Pred seboj imamo plug na motor, ki ga goni benzin. On bo opravljal vsa ona dela, ki so bila sedaj opravilo mnogih kopačev, namreč rahljanje in pletev zemlje med trtami. To pa niso morda ničeve nade; plug so že namreč preskusili na Nižjem Avstrijskem v trtoreski šoli v Dornauu in vse udeležence so

uspehi zelo zadovoljili. Plug dela zelo vestno, varno in kar je glavna reč, — drago ni njegovo delo.

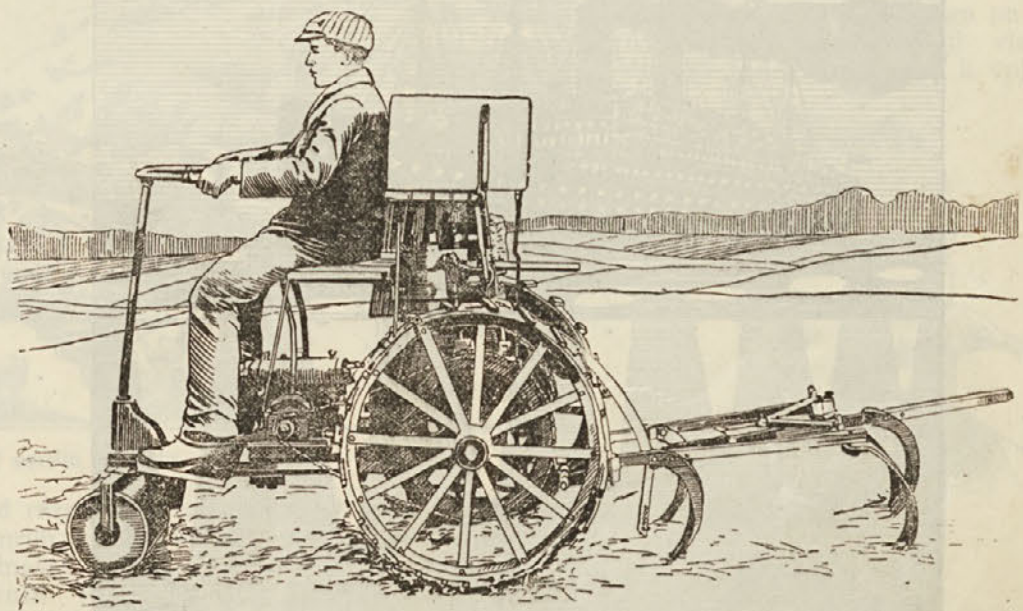
Nenormalno razvita roka.

Na zdravniškem oddelku moskvske visoke šole so kazali te dni 22 letnega mladeniča iz Smolenska imenom Prokopa Anatorijevega, kateri ima na eni roki osem

Osemprstna roka.

prstov. Drugače je popolnoma zdav in pravilno razvit. Osemprstna roka je dosedaj edincat slučaj in naša slika jo kaže v treh raznih položajih.

Plug na motor za vinograde.

Spomenik na avstrijsko-francoske boje.

Že nekaj časa kiti mesto Beljak na Koroškem lep moderen spomenik. Postavilo ga je koroško pevsko društvo na Dunaju v zvezi z dunajsko francosko naselbino in posebnim odborom v Parizu v spomin mnogobrojnim avstr. in francoskim vojakom, ki so padli pred 100 leti v ljutem boju in v spomin

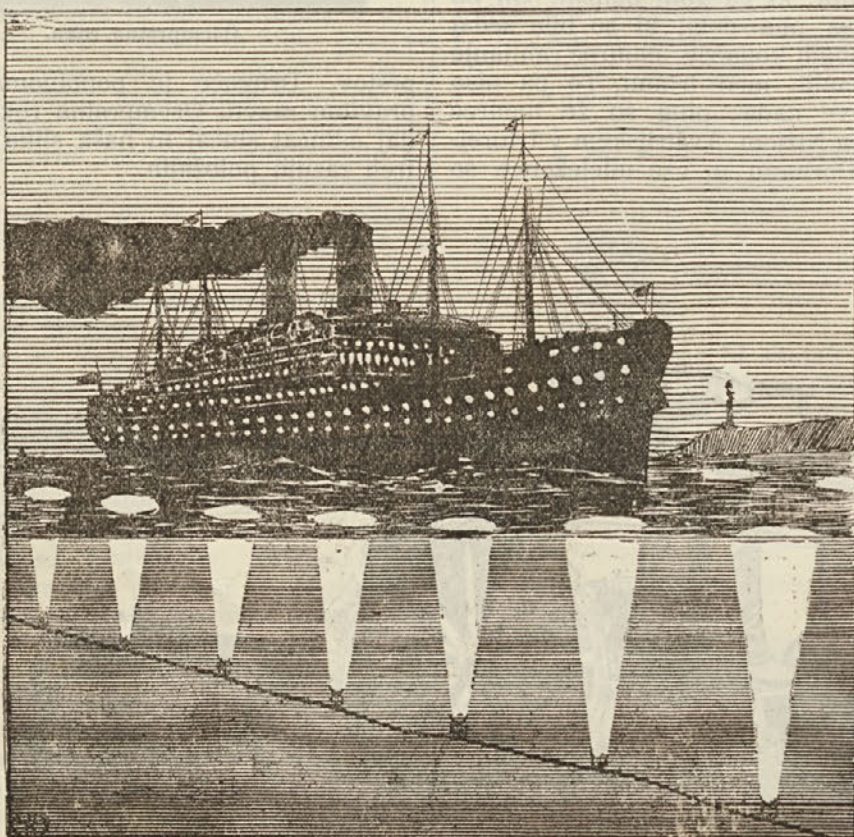

Avstrijski-francoski spomenik.

na zopetno združitev Koroške z Avstrijo leta 1813. Umotvor, ki je zelo dostojen zgodovinski spomenik, je delo znanega dunajskega kiparja Gradta in predstavlja na moderni arhitektonski podlagi, ki vsebuje avstrijski in francoski grb, starinskega vojaka, ki sedi in drži svoj meč čez ramo.

Električna razsvetljava pod vodo.

Amerikanski inženir Dion je prišel na zelo važno iznajdbo, ki je za mornarico velikega pomena. Do sedaj so za oznamovanje morskih potov rabili bake in boje, zvonce in ognjene ladje, od sedaj pa obeta postati drugače. Omenjeni inženir je predlagal, da se naj vodne poti zanaprej razsvetlujejo potom elektrike, in sicer od spodaj. Treba je le priviti žarnice na tokov kabel in mahoma je krasno razsvetljena

Razsvetljava pod vodo.

morska površina. Taka razsvetljava bi v vojnem času izborna služila, ker bi se jo dalo ugasniti, če bi se približevale bojne ladje in zopet uporabiti. Če bi se pa vodna cesta onemogočila s tem, da jo zasuje pesek ali prod, je mogoče kabel preložiti, sicer je pa oznamovanje potov neodvisno od vremena in od kabla. V tej novi razsvetljavi tiči velik napredek, vendar pa ima ta nedostatek na sebi, da sidra lahko kabel uničijo, dočim oslepe žarnice same prav kmalu vsled nesnage v vodi in morskih živalic, ki se nasedejo krog njih. Če se bo pa posrečilo odstraniti te nedostatke, bo pa v razsvetljavi vodnih prog nastopil popoln prevrat.

Ruski prestolonaslednik.

Znano je, kako je trepetala ruska carska rodovina za svoje življenje in kako se še sedaj niso umirili vsi njeni člani. Ven-

dar pa so se na dvoru uverili, da jim pravzaprav nihče tako zelo ne streže po življenju, kakor so si sami domišljali, pač morda za to, ker niso mogli imeti čisto mirne vesti. Sedaj se razmere na Ruskem vidno boljšajo, a če pravimo to, nočemo nikakor reči, da obetajo postati vzorne. Da pa se je začel kamen valiti in sicer na boljšo stran, je gotovo in o tem pričajo odprave raznih zlorab in kaznitev nečudenih zločinov, ki so se prej godili nemaščevani. Sedaj čitamo dan za dnevom o odkritju poneverjenj in o pronajdenih tatvinah in če bi se morda komu zdelo ravno to dejstvo sumljivo in značilno za „boljšanje“ ruskih razmer, je treba pripomniti, da to vse datira iz prejšnjih časov, ko se je sleparilo in kradlo z eno glavnega orla pomočjo. Revolucijarno gibanje je zadnje čase na Ruskem skoro čisto zamrlo in mirne razmere so uspele celo tako, da si že upa carska rodovina brez posebnih varnostnih odredb na iz-

pregled. Da, dvor je prišel celo k božičnemu blagoslavljanju vode med svoje ljudstvo in če bo šlo tako, bode tudi carica morda minila njena huda nervoznost. Šestletni Aleksij Nikolajevič bode imel kot prestolonaslednik težko a hvaležno nalogo, zopet zvesti v sklad carsko hišo in ljudsko voljo. Mali je ljubezniv dečko, a slika nam ga kaže v uniformi ruskega pešca.

Ruski prestolonaslednik.

Novi glavar Rothschildove rodovine.

Nedavno umrli baron Albert Rothschild, katerega sliko smo zadnjic prinesli, je v svoji oporoki zelo natanko obrazložil

Baron Lujz Rothschild.

svojo poslednjo voljo. Med drugim je tudi določil novega glavarja svoji rodovini, katerega kažemo danes. Slika predočuje barona Lujza Rothschilda, tretjega sina pokojnikovega. Obenem je Lujz načelnik svetovnoznane Rothschildove banke na Dunaju.

Kuga v Mandžuriji.

Da bi odstranili vse one tisoče mrtvecev, ki so postali žrtev kuge, zažigajo v Mandžuriji dan na dan več trupel. Do se-

mnenja, da se ni bati, da bi se širila kuga po zimi v večji meri. Pač pa bo spomladi gorje! Tedaj se zna bolezen grozno razširiti, ker je kitajsko podnebje, nesnaga in nevednost za njo najugodnejši pogoj. —

Sežiganje na kugi umrlih.

daj so jih že nad 10.000 sežgali, a še vedno ležijo po harbinskih predmestjih in zlasti po Fudsjadanu kar kupoma na ulicah

Še strašnejše je pa, da bode na pomlad tudi voda nosila kužne bacile v daljne kraje. Ubogi Kitajci so namreč naložili na

Trupla po kugi umrlih na ledu.

in cestah. Brezpomočnost ljudstva, pomanjkanje zdravniške vede in fanatizem neumnih kitajskih duhovnikov, ki razplamteva nizkotne instinkte zbeganega naroda, vse to še dopolnjuje sliko bede. Evropski zdravniki, ki delujejo v okuženih krajih, so

led raznih rek cele grmade trupel po kugi umrlih in ko se bo led topil, bode vse odnesel v druge kraje in jih spotoma okužil. Ena slika kaže tak kup trupel na reki Hulan v Mandžuriji.

Petdesetletnica carja Ferdinanda.

Car Ferdinand bolgarski, ki si je pred dvema letoma vkljub viharjem na balkanskem polotoku tako pogumno posadil na glavo kraljevo krono, je obhajal dne 26. februarja petdesetletnico svojega rojstva. Narod, kateri ga gleda med seboj sicer z različnimi mislimi in občutki, mu je izkazal razne časti. Car Ferdinand je bil rojen na Dunaju dne 26. februarja 1861 kot saško-koburški princ in je vstopil rano k huzarjem, kjer je služil, dokler ni leta 1866 prestopil

Car Ferdinand.

k ogerskim domobrancem. Istega leta dne 7. avgusta ga je izbralo bolgarsko sobranje vladarjem in že 14. avgusta je prisegel na bolgarsko ustavo, na kar se je 28. avgusta preselil v Sofijo. Dasi ga velesile iz početka niso priznavale knezom, se je vendar vzdržal in leta 1896. ga je celo Turčija priznala. Oženil se je dvakrat. Prvič s parmansko princeso Marijo Lujzo in po večletnem vdovstvu leta 1893 z nezatno nemško princeso. Narod bolgarski ga nič prav ne mara. Ferdinand je pač Nемец, dočim se čuti njegov priljubljeni sin in prestolonaslednik Boris, ki je baš sedaj v prvih mladeniških letih, Bolgara.

Bolezen slikarja Uhde.

Sloviti monakovski slikar Fric Uhde je minoli teden smrtnonevarno obolel. Umetnik, ki od svoje hude bolezni pred šestimi leti ni bil nikoli popolnoma okreval, je legel zaradi zvpnelosti arterij in je sedaj umrl. Uhde je bil rojen leta 1848. v Wolkenburgu na Saškem in ker je pokazal nadarjenost, se je odločil v svoji mladosti za slikarstvo. Ker ga pa takrat na draždanski akademiji vladajoči duh ni zadovoljil, je šel k vojakom,

Slikar Uhde.

od katerih je zopet vzel slovo leta 1870. kot stotnik. Prišedši v Monakovo se je

Nadvojvoda Karol Štefan in njegova soproga Marija Terezija.

posvetil slikarstvu, pa je kmalu odrinil v Pariz. Uhde se je posebno bavil z novim zakonom in je slikal po evangeliju. Razodel je velik talent, ki se je posebno očitaval v njegovih proizvodih: „Pustite male k meni“, „Gospod Jezus, pridi, in bodi naš gost“, „Zadnja večerja“, „Molitev pri mizi“ in več drugih. Razen tega je Uhde v poslednji dobi slikal življenje dece s suverensko umetnostjo in krasno karakteristiko.

Srebrna poroka v cesarski rodovini.

Dne 28. februarja sta praznovala srebrno poroko nadvojvoda Karol Štefan in njegova žena Marija Terezija, katerih slike kažemo pri tej priliki. Nadvojvoda Karol Štefan je viceadmiral avstrijske mornarice in razen tega mu je poverjenih v armadi več častnih mest. Rojen je bil 5. septembra 1860 v Velikih Selovcih in se je poročil dne 28. februarja 1888 na Dunaju s cesarsko princeso in avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Terezijo, ki je bila rojena 18. septembra 1862 nadvojvodi Karlu Salvatorju in njegovi ženi princesi Burbonsko-Sicilski. Slavlencema se je rodilo šest otrok.

Davorin Žunkovič.

Usoda slovenskega oficirja.

Letos je bil nenadoma upokojen slovenski oficir major Davorin Žunkovič v Kromerizu. Upokojitev je prišla tako nenadoma, da je morala vsakogar presenetiti, najbolj pa izbrano žrtev samo. Žunkovič je bil rojen 1. listopada 1860 na Črni gori pri Ptujju in je služil pri armadi celih 32 let. Zanimivo je, da ni bil ves svoj dolgi službeni čas nikoli niti en dan bolan in da je službo vedno vestno in dobro opravljal, kar dokazuje dejstvo, da so ga vselej predstavili tja, kjer je bilo treba napraviti red. Vzrok vpokojitve je moral tičati torej nekje izven službe in Žunkovičevega razmerja do armade. Znano je pa, da je izdal Žunkovič, ki se je izjemno mnogo bavil z vedo, zadnji čas znamenito knjigo „Die Slaven, ein Urvolk Europas“, v kateri dokazuje zelo obširno prvobitnost Slovanov v Evropi, knjigo, ki ni bila v tej panogi edina Žunkovičeva. Delo je vzbudilo pozornost, in obče mnenje je, da so višji sklenili zaradi tega Žunkoviča odstraniti. Saj pa drugega vzroka za to tudi res ni. Očitno tega pač ne bodo priznali, ali vsakomur, ki pozna razmere, se mu logično vsili edini ta puhli vzrok.

Padalo za avijatike.

Francoski inženir Hervieu je razkazal v Parizu zastopnikom avijatskih oblasti in vladnim zaupnikom na čisto poseben, pri tem pa zelo enostaven način izdelano padalo in ga je sam preizkusil s tem, da je

skočil z Eiffelovega stolpa, ki je — kakor znano — najvišji na svetu. Ves aparat je 21 kilogramov težek, toraj tako lahek, da ga more nositi vsak aeroplan. Motvozi pri padalu so 9 metrov dolgi. Ker se zadnje čase ubije vedno več avijatikov, je res neobhodno potrebno, da iznajde kdo pripravo, ki bi obvarovala drzne zrakoplovce pred smrtonosnimi padci.

Prva številka se nam je ne ljubo zakasnila vsled ovir pri ekspediciji in zaprek na pošti, kar se nam naj izvoli oprostiti.

Zahtevajte „Ilustrovani Tednik“ v vseh gostilnah, kavarnah, brivnicah, čakalnicah i. t. d.

Naročite Ilustrovani Tednik in pridobivajte mu naročnikov. Čim več bo imel naročnikov, temveč gradiva in slik bo lahko prinašal. Agitirajte torej za Ilustrovani Tednik in inserirajte v njem!

Oceanska zračna ladja „Suchard“.

Čez nekoliko dni bode prvič vzletela za oceanski polet zgrajena nemška zračna ladja „Suchard“ iz svoje staje v Kielu. Naša slika predočuje 60 metrov dolgo in 16 metrov široko zračno ladjo z vsebino 250 kubičnih metrov. Zlasti zanimiva je

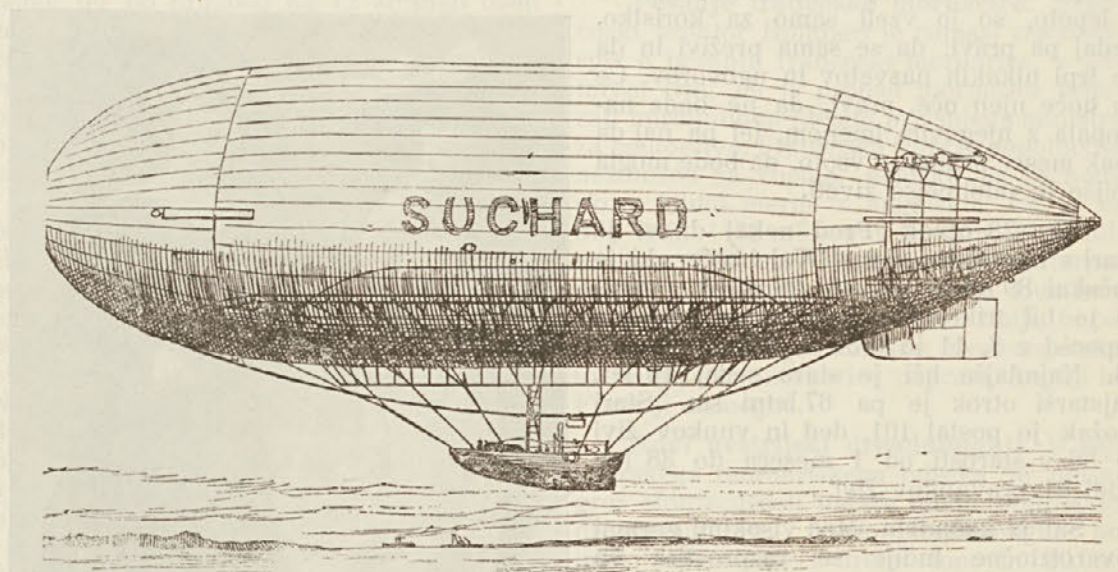
Padalo za avijatike.

gondola pod ladjo, ker ima čisto vse lastnosti čolna na motor. Urejena je namreč tako, da bode plavala kakor ladjica, če bo slučajno po nesreči padla iz zraka v morje. Oba motorja, ki poganjata zračno ladjo pri poletu, bodeta gonila tudi ladjo v vodi v slučaju skrajne sile. Nameravana pot zračne ladje vede od Tenerife na Kanarskih otokih na zapadno stran. Mislijo, da bode premerila s povprečno brzino 14—15 metrov

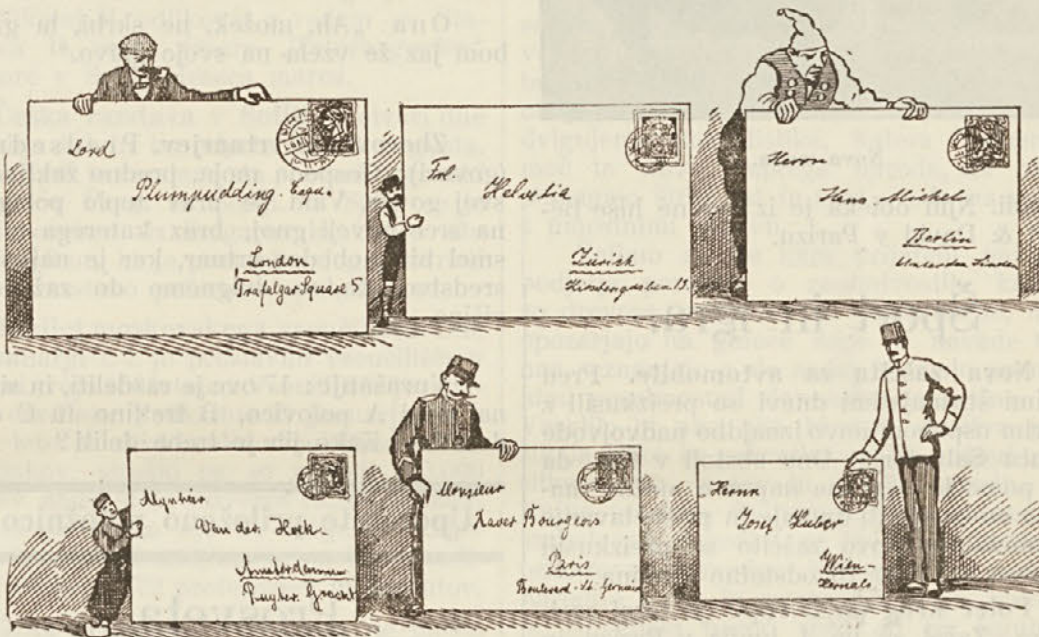
vso 3500 morskih milj dolgo pot čez 6—8 dni. Za to je treba razven živil ogromne zaloge benzina. Okoristljiva teža, ki jo bo možno seboj vzeti, znaša 6000 kg in med temi je 1500 kg samo benzina. Poleg dveh krmarjev se bodeta vozila na „Suchardu“ tudi dva tehnika.

Evropejci in pisemski promet.

Današnja naša statistika dovoljuje čitateljstvu pregled letnega pisemskega prometa šest evropskih narodov, ki največ pišejo. Risar je predočil ono število in množino pošte brez paketov in denarnih poslativ, ki pride celoletno na eno glavo, s pismom, izvršenim v primerni velikosti in zraven je pokazal z razmerno sliko sedanje število prebivalcev vsake države. Na čelu vsem državam stoji tudi tu čisto naravno Anglija, z letno 111 pisem na osebo, potem pride živahna Švica, katere vsak prebivalec dobi povprečno 99 pisem na leto, nato Nemčija s 95, Nizozemsko z

Oceanska ladja „Suchard“.

Anglija 111
Nizozemsko 80

Švica 99
Francija 79

Nemčija 95
Avstrija 52

Pisemski promet v Evropi.

spodinj je dobilo jednako se glaseča pisma, s katerimi jim je javila, da se pride v nedeljo popoldan med drugo in četrto uro predstaviti. Poizvedela je vse, kake bo imela opravke, koliko plače, kaka bo dobivala darila in kak dopust, povsod je pa rekla, da bi jo pet drugih gospodinj zelo rado imelo. Seveda je na ta način dosegla vse, kar je bilo le možno in je odšla domu z obljubo, da bo že pravočasno javila svoj odlok. In res so dobile v ponedeljek na tešče štiri gospodinje pomilovalno pismo: „Obžalujem, da Vam moram javiti, da si nisem Vas izvolila“.

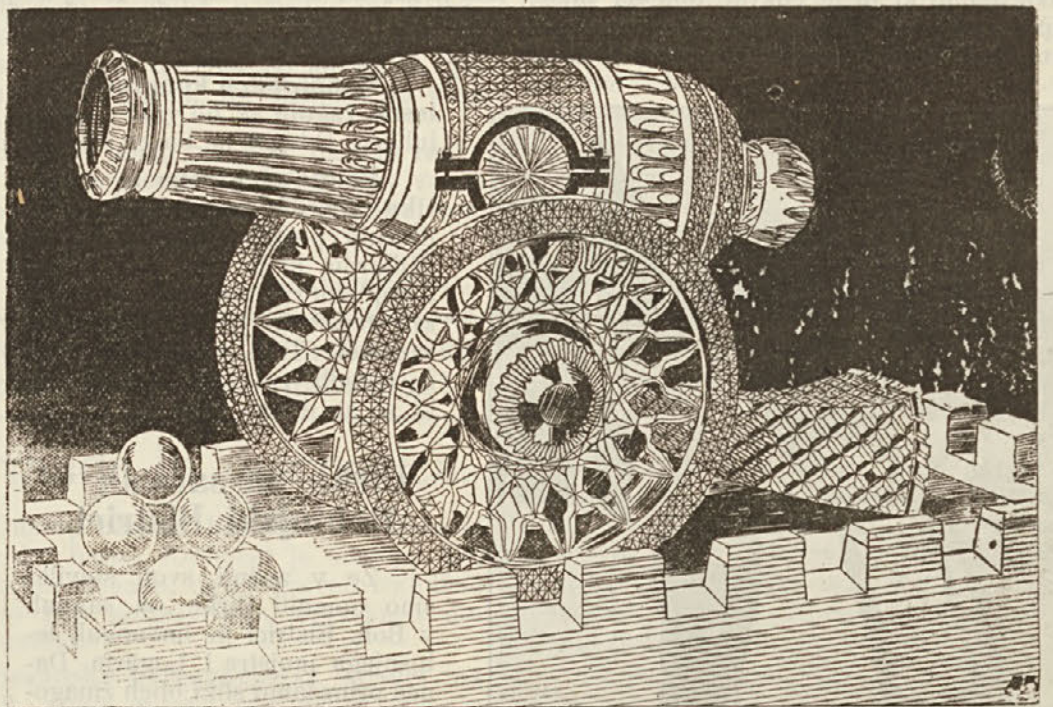
Varstvo hčerk. Senatorja Bérangerja v Parizu so pozvali, da naj ustanovi po americkem uzoru ligo proti flirtu, ki naj pomaga očetom in materam, če bi si sami ne upali prepovedati nezaželjenega občevanja z njihovimi hčerkami. Liga bo imela dolžnost odslavljeti nadležne dvoritelje in svariti sitne snubače.

Davek za samce. Iz Bostona javljajo, da obdelavajo v državi Massachussets zakonski načrt, po katerem bi moral vsak samec plačevati na leto 24 kron davka. Denar pa, ki bi tekkel v blagajno takim

80, Francija z 79 in Avstrija z 59 pismi. Vse druge države, ki niso tu navedene, imajo znatno manj prometa.

Kanona iz stekla.

Ljudje pridejo včasih pač na zelo čudne domisljice. Kaj je že vse kdo poizkusil in izvršil, da se ne bi brez dela dolgočasil! A vendar je delo nekega steklarja v Thüringenu v tem oziru tako znamenito, da je vredno se nekoliko z njim pozabaviti. Vztrajen steklar velike tovarne v Thüringenu na Nemškem si je staval nalogo, napraviti iz stekla kanono. Šel je na delo in se je trudil in potil nekoliko let. No, in sedaj je kanona res izvršena, pa ne tako mala, kakor jo kaže slika, ampak v naravni velikosti. Steklar je zelo ponosen na svojo umetnost in mu baje ni prav nič žal za mnoge proste ure onih par let, ko je delal na svojem umotvoru, mesto da se razvedri in spočije.

Kanona iz stekla.

Ženski vestnik.

Kako je volila služkinja. V Heidelbergu na Nemškem je inserirala te dni služkinja sledeči oglas: „Spretna služkinja, ki zna dobro kuhati, razume vsak domač opravke in je služila tri leta pri uradniški

rodovini, išče dobrega mesta za 1. marec. Za cenjene ponudbe prosi pod šifro ... poštno ležeče.“ Dobila je ravno 45 ponudb, katerih je pa 40 takoj odložila na stran, ker ji niso ugajale radi gospode, plačila ali pa drugih vzrokov. Med ostalimi petimi pa se je vršila ožja volitev. Vseh pet go-

potom, hočejo modri državniki uporabiti za balo in doto starim devicam. Oh, ti Amerikanci!

Lordova hči na odru. V Londonu sedaj vse govori samo o hčerki lorda Montagu. Dekle si je vteplo v glavo, da mora iti h gledališču proti volji svojega očeta.

Ker pa se ne odlikuje niti s talentom niti z lepoto, so jo vzeli samo za koristko. Sedaj pa pravi, da se sama preživi in da ne trpi nikakih nasvetov in ugovorov. Če pa hoče njen oče, pravi, da ne bode nastopala z njegovim imenom, jej pa naj da vsak mesec primerno vsoto, da bode mogla boljše in udobnejše živeti.

Oče 28 otrok. Pred nekaj dnevi je umrl v Radstattu Jernej Walchhofer, ki je dočkal 89 let in zapustil 28 otrok. Oženil se je bil trikrat in žene so ga obdarile zapored z 8, 11 in 9 otrok, katerih še živi 24. Najmlajša hči je stara sedaj 16 let, najstarejši otrok je pa 67 letni sin. Stari možak je postal 101. ded in vnukov živi še 66 v starosti od 1 meseca do 38 let. Tudi 31 pravnukov živi.

Šal iz kašmirja. Med visokimi gorami severoiztočne Indije se razprostira ob vznožju gore Hydaspes ena najrodovitnejših dolin, katera je obljudena s Hindi. Imenuje se Kašmir. Večji del prebivalstva je naphan v mestu Kašmir in izdeluje znane šale, za katere plačujejo bogatini silne vsote. Celo leto dela 16.000 krosen neprenehoma. Samo eden šal dela včasih celo leto troje Hindov in največ jih izdelajo včasih šest. Take šale, ki so slikani in prepreženi s podobami, delajo na treh krosnih. Uzorke pa izdelujejo z iglami in vsaka pisana nitka gre skozi svojo lastno iglico.

Hlačno krilo ali krilne hlače.

Najstrašnejše, kar se je moglo pripetiti našemu zdravemu okusu, je pač pomladna moda za ženstvo. Eksaltirani pariški modni norci so si izmislili, da morajo pretvoriti ves civilizirani svet v eno samo Turčijo in naše ženstvo zenačiti s haremskimi damami. Že sedaj stopicajo po pariških ulicah znaniteljice nove mode, kaj pa da, še precej osamelo in boječe. Modni krojači pač hočejo videti, kako bode svet sprejel njihovo novotarijo in na čast moramo priznati vsem onim, ki so se zavzemale za že tolike neumnosti mode, da se sedaj s studom obračajo od nove bedastoče. Znani angleški umetnik Store je dejal, da se onemogoči vsaka žena, ki bi le enkrat oblekla take „jupes culottes“, kakor nazivajo Francozi to obleko. Naša slika kaže dame na pro-

Nova moda.

menadi. Njih obleka je iz modne hiše Béchhoff & David v Parizu.

Šport in igra.

Nova zaščita za avtomobile. Pred kakimi štirinajstimi dnevi so preizkusili z dobrim uspehom novo iznajdbo nadvojvode Franca Salvatorja. Ona obstoji v tem, da je s pomočjo posebne naprave možno mahoma onemogočiti drsanje in premetavanje avtomobilov. Novo zaščito so preizkusili na cesti s 14 do 16 odstotno strmina.

Polet krog po Evrope je toraj zasi-guran. Začel se bo 4. junija v Parizu in bo šel preko Berolina, Bruslja in Londona nazaj v Pariz. Znamenito pri tem poletu je, da ga je nemška vlada dovolila le pod tem pogojem, da ne vzamejo seboj avijatki nobenega fotografskega aparata in si ne delajo nobenih načrtov.

Mednarodni kongres za telesno vzgojo se bo vršil meseca julija v Odense na otoku Fünen.

Radijotelegrafija in avijatika. O priliki manevra so v Kaliforniji poslali avijatiku Ch. F. Willardu, ki je imel na svojem aeroplanu radijostacijo, več kratkih depeš, ki jih je zelo lahko razumel. Tudi na Nemškem so že izvedli več takih poizkusov, ki so se dobro obnesli.

Dirka na sankah v Bohinjski Bistrici.

Že v zadnji svoji številki smo omenili dirke na sankah v Boh. Bistrici in imenovali letošnjega mojstra I. Logarja. Danes prinašamo sliki obeh zmagovalcev, namreč Ciliko Bergantovo iz Gorij, ki je na svojih sankah predrvela 800 metrov dolgo dirkališče v 57 in pol sekundah in I. Logarja iz Bistrice, ki je dosegel rekord na 1200 metrov dolgi progi dvakrat v 2 minutah in 56 sekundah.

Ivan Logar

Cilika Bergantova.

Šala in smeh.

Sta si enaka. „Oh dragi prijatelj, ko bi Vi vedeli . . . ne poznam strašnejše reči, kakor prositi za denar.“

„Da, revček, a še hujše je, če mora človek odbiti prošnjo, kakor bi jo moral jaz.“

To je, to. „Torej ti bodeš gotovo tožil, ker so te iz gostilne vrgli, kakor praviš!“

„I, seveda bi, če bi vedel — iz katere.“

Jubilej. Knjigovodja (šefu): „Gospod principal, danes sem jaz že petindvajset let pri Vas.“

„No, no, potem se Vam pa že dopade.“

Požrtvovalna žena. On: Ti, to je pa res smrten greh, da si kupuješ tako drag in potraten klobuk.“

Ona: „Ah, možek, ne skrbi, ta greh bom jaz že vzela na svojo glavo.“

Zborovanje vrtnarjev. Predsednik (govori): Gospoda moja, predno zaključim svoj govor, Vam še prav toplo polagam na srce goveji gnoj, brez katerega bi ne smel biti nobeden vrtnar, ker je najboljšo sredstvo, da se dvignemo do zaželjene višine.

Vprašanje: 17 ovc je razdeliti, in sicer naj dobi A polovico, B tretjino in C eno desetino. Kako jih je treba deliti?

Uporabite priloženo položnico!

Prosveta.

Radij in življenje. Sir William Ramsey je predaval v Londonu o vplivu radija na življenje. Predaval je na temelju nekega poizkusa profesorja Petita v Parizu, ki je vbrizgal staremu kljusetu radija, na kar je postal iz stare reve iznova čil in iskrovit

konj. Ravno to je poizkusil tudi na človeku, ali brez posebnih uspehov, vendar pa se ni pri tem nikomur stanje poslabšalo. Tudi z mačkami je poizkušal, a te so vse poginile. Zdravil je nadalje na raku obolele in eden je res ozdravel, dočim se drugim stanje ni izboljšalo. Veda je sedaj dognala, da radij v nekaterih slučajih pač pomaga, v drugih pa ne. Sredstvo je še preveč nedostavno in njegova uporaba nepravna.

Delo kulturne lige v Srbiji. Srbsko vojno ministerstvo je dovolilo kulturni ligi, da sme predavati moštvo srbske mornarice o vzdržnosti. Liga je že začela s svojim delom in bo priredila predavanja v vseh večjih garnizijah.

Nova bolgarska opera. Znani bolgarski glasbenik Dimitrij Georgijev je izročil bolgarskemu narodnemu gledališču svojo novo opero „Tahirbegovica“. Besedilo za opero je spisal bolgarski pesnik Mihael Georgijev. Skladatelj Dimitrij Georgijev je ob odkritju spomenika Carju-Osvoboditelju v Sofiji uglasil posebno spominu velikega carja posvečeno kantato, za katero ga je ruski car Nikolaj II. odlikoval z redom sv. Stanislava II. vrste. Opero „Tahirbegovica“ vprizore v Sofiji meseca marca.

Češka razstava v Sofiji se otvori dne 23. julija t. l. in bo odprta do 23. avgusta. Protektorat te razstave sta prevzeli trgovski zbornici v Pragi in Sofiji. V Sofiji se je osnul poseben, iz Bolgarov in Čehov obstoječ odbor, ki je prevzel nalogo, izvršiti vse za razstavo potrebne predpriprave.

Jubilej moskovskega vseučilišča. Dne 25. januarja t. l. je proslavilo vseučilišče v Moskvi svojo 156 letnico. Vseučilišče je ustanovil car Peter Veliki dne 25. januarja 1718. Prvo leto je obiskovalo vseučilišče 20 do 30 dijakov, stroški pa so znašali 120.000 rubljev. Sedaj šteje univerza 10.399 dijakov, potrosi pa se za njo tri milijone rubljev ali sedem in pol milijona kron. Na vseučilišču predava 272 profesorjev in docentov.

Grad Zrinjskih, Kostajnico, je mesto Kostanjica za 20 let odstopilo „Družbi brače hrvatskog zmaja“, ki bo poslopja popravila in uredila v njem muzej spominkov na Zrinjske in turške boje, deloma pa [ga porabila za letovišna stanovanja.

Srbski oficir — filozofije doktor. Pred štirinajstimi dnevi je bil na belograjski univerzi promoviran doktorjem modroslovja srbski major Todor Pavlovič, ki je študiral najprej na belograjski, potem pa na pariški univerzi. Takoj po promociji ga je kraljev ukaz imenoval profesorjem pedagogike in psihologije na srbski vojaški akademiji.

Zanimiva iznajdba. Profesor Haber v Karlsruhe je odkril novo postopanje, kako moči vporablja dušik iz zraka za dragocene spojine. Nova metoda bo velikega pomena zlasti za panogo poljedelstva. Do sedaj je našel Haber pot, kako dušik z vodikom neposredno spojiti v amonjak in ne bo dolgo, pa se bo pojavil sintetski amonjak na trgu.

Priporočamo kolinsko cikorijo, ki je najboljši pridatek h kavi in je slovanski izdelek.

Slovenskemu narodu!

Velika potreba je bil ilustrovan slovenski tednik, ker do sedaj smo bili navezani le na tuje proizvode te vrste. Naš „Ilustrovani Tednik“ bode izhajal vsak

petek ter bo prinašal na 12 straneh dosti zanimivega, zabavnega in poučnega berila z mnogimi slikami. Program njegov je razvideti že iz njegove današnje vsebine, pripominjamo le še, da bode list vedno nestranski in politično brezbarven, ker se v politiko ravno ne bomo vmešavali.

„Ilustrovani Tednik“ bode gojil razne panoge žurnalistike in bode skušal zamašiti veliko vrzel na tem polju. Posebno pozorno bomo nabavljali slike, da z njimi opremimo list kar najdostojnejše. Upamo pa, da nas bode pri tem podpiralo zavedno občinstvo, ker troški za tak list so ogromni. Največja težava je ta, da se mora vsako delo poslati izven Ljubljane v izvršitev, pri čemur trpi aktualnost. Za druge številke je že preskrbljeno, da bomo mogli postreči z lepimi in aktualnimi slikami o najnovejših dogodkih. Objavljali bomo tudi ilustracije mode in slike k raznim ugankam itd., za katere bomo razpisovali nagrade. Poskrbljeno je tudi za dobre spise humoristične barve.

„Ilustrovani Tednik“ si je nadel posebno nalogo, seznanjati čitatelja s slovensko domovino in njenimi prebivalci, ter tako buditi zanimanje in ljubezen do obojega. Zato prosimo vse, ki ljubijo dvignjenje žurnalistike, katera pomenja moč in slavo vsakega naroda, da nam pomagajo širiti list in nam gredo na roko z umestnimi nasveti.

Želimo si, da nam prijatelji našega podjetja poročajo o zanimivostih, kakor so drevesa, razvaline in razne osebe, nas opozarjajo na ginoče šege in navade ter nas seznanjajo z do sedaj še malo poznanimi posebnostmi slovenske domovine. — Veselilo bi nas, ako bi nam društva pošljala slike in posnetke svojih prireditvev, slike svojih domov in drugih zgradb. — Nujno prosimo, da nam pomaga občinstvo zasledovati dogodke na meji, ker kanimo prikazovati zavedne bojavnike za sveto narodno stvar in opazovati kraje, katere je slovenski narod rešil ali pa izgubil. Sploh pa nam naj vsakdo prijavi, kar se mu zdi vredno, da pride v javnost.

V imenu narodovem pozivamo in prosimo zavedno slovenstvo, naj spravlja „Ilustrovani Tednik“ v bralna in izobraževalna društva, čitalnice, nezavedne rodovine, naj ga zahteva po kavarnah, gostilnah in brivnicah, ter podpira na vsak možni način.

Stremili bomo za tem, da list razvijemo in ga opremimo tako, da bo važen činitelj narodne obrane. Podpirajte nas, da sebo list boljše in širil.

Izdavateljstvo.

Prihodnjo številko ustavimo vsakemu, ki ni poslal naročnine!

Armada in mornarica.

Odstop barona Klobučarja. General konjenice baron Klobučar je odstopil kot nadzornik armade, da se posveti izključno poslom kot nadpoveljnik ogerskega domobranstva.

Bosansko-hercegovinski strelci na konjih. Vojna uprava kani uvesti jahajoče bosansko-hercegovinske strelce. Oba eskadrona bodeta sestavljena iz samih domačinov po vzoru dalmatinske čete enakega imena.

Pismeno občevanje rezervistov. Od sedaj za naprej se smatrajo aspiranti na šaržo rezervnega kadeta v pismenem službenem občevanju za enake oficirjem in oficirskim aspirantom.

Pešanje francoske mornarice. Francoski senator Humbert je napisal znamenit spis o pešanju francoske mornarice, v katerem trdi, da je propad mornarice pripisati miroljubnim idejam prejšnjega ministra za pomorstvo. Francoska flota je popolnoma nezmožna za vojsko, nemška pa se bode skoro lahko merila z angleško. Če bi se bilo onih 1473 milijonov frankov, ki so bili od leta 1895. do 1908. izdani za torpedovke in križarice — zaključuje Humbert — dalo za napadujoče ladje v liniji, bi bil pač odpor združene nemške, avstroogerske in italijanske mornarice napram Angliji in Franciji nemogoč.

Novi avstrijski dreadnoughti. V seji ogerskega mornariškega odseka je opisal grof Montecuccoli načrte novih arstrijskih dreadnoughtov. Vsak dreadnought bo imel štiri stolpe s tremi topovi. 20.000 tonski dreadnought stane 50.400.000 na Angleškem 46.100.000, v Nemčiji 48 milijonov, v Italiji 51 milijonov in na Francoskem 56.200.000 kron.

Preosnova srbske vojske. Iz Belgrada poročajo, da je teh dni ministrski svet razpravljaj o preosnovi vojske. Zakonski načrt o tej preosnovi se predloži državnemu svetu, potem pa skupščini. Načrt bo hitro rešen, ker je skupščina že pred dvema leti v načelu sklenila, da se ima vojska v mirnem času povečati.

Odpravljene vojaške kantine. S 1. februarjem so v Ameriških Združenih državah odpravili alkoholične pivnice po vojašnicah, otvorili pa 133 vojaških zgradb, v katerih so poleg pošte velike dvorane za čitalnice, knjižnice, dvorane za zabave, za igre in telovadnice.

Čitajočemu občinstvu!

Naročnina za Ilustrovani Tednik za celi mesec marec 1911 stane le 60 vinarjev in potem četrletno 1'80 K, polletno 3'50 K, torej za celo letošnje leto 5'90 K. Naročnina je tako malenkostna, da jo zmore pač vsakdo. Kdor je ne more poslati za vse letošnje leto, naj plača vsaj 80 vinarjev za februar in marec. Na naročila brez naročnine se ne moremo ozirati. Ker so stroški za list s slikami ogromni, ne moremo „Ilustrovanega Tednika“ zastopati dajati nikomur.

Razširjajte „Ilustrovani Tednik“, agitirajte zanj, pridobivajte mu naročnikov! Kdor pridobi vsaj 10 naročnikov in z naslovi pošlje tudi naročnino, bo dobival list brezplačno! — Naznanite nam naslove, komu naj še pošljemo list na ogled! Pošljemo pa le eno številko in kdor se ne misli naročiti, naj jo vrne.

Upravišтво našega lista da brezplačno vsakomur za vsakega naročnika, ki nam ga pridobi, po eno izmed sledečih knjig: 1. Rdeči smeh, 2. Cankar: Aleš z Razora, 3. Murnik: Najhujši sovražniki, 4. Mali lord, 5. Štiri ruske slike, 6. Lah: Vaška kronika, 7. V naravi, 8. Brodkovski odvetnik, 9. Beg: Narodni kataster Koroške, 10. Pesek: Slepa ljubezen.

Za vsako knjigo je vposlati 20 h (v znamkah) za poštnino. Vsak naš naročnik pa dobi, če vpošlje poleg naročnine še 1 K, eno zgoraj navedenih knjig, ki si jo sme prosto izvoliti.

Ker se gori navedene knjige prodajajo po knjigarnah po K 1'50, da celo po K 1'70, imajo naši naročniki zelo ugodno priliko, da si jako ceno nabavijo te knjige. Če nam pa pridobe naročnike, jih dobe celo brezplačno. Kdor nam pridobi n. pr. 10 naroč-

nikov, dobi ali vseh 10 gori omenjenih knjig brezplačno, ali bo pa dobival naš list zastonj. Kdor bi nam pa pridobil 15 naročnikov, bo dobival naš list zastonj in si še lahko izbere 5 zgoraj omenjenih knjig, ki jih dobi tudi brezplačno.

Kako? — Tako!

(Odgovori se na vsako vprašanje, ki je označeno z imenom in naslovom. O žrebanjih in o zdravilstvu se ne razpravlja.)

Šestošolec. No, to pa vendar ne. Saj mora vsakdo vedeti, da Pohlina ni smatrati resnim slovniciarjem.

Ivanka. Če Vi ne veste, kako naj mi poznamo Vaš okus?

Slovanski svet.

Kongres hrvatske in srbske mladine v Belgradu. Začetkom meseca septembra tekočega leta bodo v Belgradu praznovali 100letnico smrti znanega srbskega književnika Dositeja Obradovića. Zastopniki srbskih in hrvatskih akademikov, ki so imeli te dni v Belgradu konferenco, so sklenili, da prirede pri tej priliki kongres srbske in hrvaške akademične mladine.

Osvoboditev ruskih kmetov. Dne 10. februarja je poteklo 50 let, odkar je izšel manifest carja-osvoboditeja Aleksandra II., ki je osvobodil ruskega kmeta iz polsuženstva. Ta velevaženi, za napredek in razvoj Rusije veleznameniti dogodek so povsod na Ruskem praznovali z velikimi svečanostmi. Da so se teh svečanosti v prvi vrsti udeleževali ruski kmetje — muziki, se razume samo ob sebi.

Slovanske občine v apeninskih gorah v Italiji. V visokih Apeninah v srcu Italije so tri občine, katerih prebivalstvo govori jezik slovanski. Te tri občine se imenujeje Schiavi d' Abruzzo, San Felice in Monte Mitro. Ime Schiavi d' Aberuzzo že samo kaže, da je prebivalstvo tega kraja slovansko. Občina San Felice se v razliko od ostalih vasi enakega imena imenuje od sosednega italijanskega prebivalstva „San Felice Slavo“. Vse imenovane tri vasi leže vzhodno od Rima. Prebivalstvo v teh občinah govori neko čudno slovansko-italijansko mešanico, v kateri pa prevladuje še slovanski živelj. Ostanki nekdanjega slovanskega prebivalstva se nahajajo še v bližini samostana Monte Casino med Rimom in Napoljem. Kdaj so se Slovani naselili v onih treh občinah, se ne more dognati. Čisto gotovo je, da so se naselili že v prastarih časih. Domneva se, da so Slovani prišli v te kraje že v času

rimskih cesarjev. Nekateri znanstveniki so mnenja, da je Slované naselil v teh krajih ali cesar Belizar ali pa Narses, zakaj zgodovinar Prokopij piše, da sta ta dva cesarja za časa svojega vladanja naselila mnogo Slovanov v Italiji. Nekateri znanstveniki so celo mnenja, da je bil cesar Belizar sam Slovan in da njegovo ime Belizar ni ničesar drugega kakor slovanski besedi „beli car“.

Drobiž.

Obljudenost šestih svetovnih mest. Ljudsko štetje je izkazalo v šestih svetovnih mestih leta 1910. sledeče prebivalstvo: London: 4,833.938, s predmestji 7 milijonov; New-York: 4,766.883; Pariz: 2,763.393, s predmestji pa 3'9 mil.; Berlin: 2,064.000, s predmestji pa 3,687.000; Čikago: 2 milijona 185.283; Dunaj: 2,050.000.

Korporal — pesnik. Pri 78. pehotnem polku v Osjeku služi korporal Pavel Šimić. Poveljnik tega polka, polkovnik pl. Matašić je opazil, da se Šimić mnogo bavi s pesništvom. Poklical je Šimića pred se ter mu velel, naj mu predloži svoje pesni. Polkovniku so korporalove pesni zelo ugajale. Izročil jih je pisatelju dr. Ivanu Krnicu v presojo. Dr. Krnic je pesni prečital ter izjavil, da ima Šimić brez dvoma pesniški talent in da bi se razvil, ako bi imel priliko se temeljito izobraziti, v prav dobrega pesnika.

Psihologija pipe. Pipa ima mnogo prijateljev in zvišanje cen za smodke je njihov krog še povečalo. Ima pa pipa tudi svojo posebno psihologijo, kakor trdi Vatteville, francoski nabiratelj pip. On trdi o pipi sledeče: 1. Pipa je značilna za pleme, smodka in cigareta je pa mednarodna. 2. Učinek pipe je proporcionalen dolžini cevi. 3. Čim krajša je pipa, tem delavnejše je pleme. 4. Čim daljša je pipa, tem udobnejši je kadilec. 5. Pleme je tem bolj gospodarsko, čim manjša je glavica pipe. 6. Kadilec je tem bolj zapravljiv in lahkoživ, čim večja je pipa. 7. Po načinu, kako kdo kadi, se zamore spoznati mišljenje onega, ki kadi. 8. Povej mi, kaj kadiš in jaz ti povem, kaj si.

Tekma v valčku. Pesimisti med ljudmi trde, da ples gine in zamira. Da pa na tem ni pičice resnice, dokazuje tekma, ki se je vršila pred dnevi v neki veliki kavarni v Bruslju. Šlo se je za to, da se pleše valček čim najdalje možno in to neprestano brez osvežujočega požirka in kajenja. Sedem parov, katerih vsakemu so pripeli na rokav posebno številko, je šlo na ples. Neki mlad trgovski pomočnik, ki je bil lansko leto zmagal po 3 ure in 16 minut dolgem plesu, je prvi odstopil čez 1 uro in 50 minut,

bodisi, da se je sam zmučil, ali pa da je imel slabo plesalko. Dva para sta dobila nagrado. Prvo Jean de Breucker in Jeanne Goossens, ker sta nehala plesati še le po 2 urah in 5 minutah. Proglasili so jo tudi za zmagovalca. Drugo nagrado so pa dali paru, ki je plesal le dve uri. Prvo, kar so plesalci zaužili, so bile oranže in oblice limon. Plesati naprej pa niso niti poskusili in razven tega se rotijo, da ne gredo nikoli več h taki tekmi.

Grozni dogodki v haremu Muleja Hafida. V haremu Muleja Hafida v Fezu se je doigrala tajinstvena igra. Pravijo, da so služabniki vrgli tri zamorske čuvarice haremskih žen divjim levom v žir. Mulej Hafid je bil poslal ves harem v Marakeš, a eno karavano je napotil zopet nazaj, ker je našel, da mu je nekdo ukradel dragocen nakit. Del ukradenega blaga so našli pri haremskih damah in njihovih strežnicah. Sultan je bil prepričan, da so zamorke tatice in jih je velel vreči v menažerijo med leve.

Meksikanska revolucija za zabavo. Redko komu bo znano, da so vedno zabave željne ameriške dame našle nov predmet, ki jih še nekoliko raztrese. Veliko zabavo jim napravlja meksikanska revolucija, če zopet nenadoma izbruhne kaka bitka. Ameriške dame izletijo pri taki priložnosti s svojimi avtomobili preko meksikanske in si ogledujejo bojišče s kukali. To, kar nazivajo ustaši in vladinovi boj, to je tem ženskam nekoliko bolj razburjajoča kinematografska predstava. Kakor se vidi se Amerikanci pri vseh nemirih imenitno zabavajo, saj je Hamilton s svojim aeroplanom celo vzletel nad ogroženo mesto Juarez in je krožil nad njim, dokler se ni naveličal gledati spodaj se rajajočih krvavih prizorov. Kajpada za Meksikanca cela zadeva ni tako smešna.

==== **Zalogo** ====

Tolstovrške slatine

imajo v Ljubljani

Šarabon, Sv. Petra c.

Mencinger, Sv. Petra c.

Rus, Marije Terezije c.

Kupujte „Ilustrovani Tednik“,
izvod samo 14 vinarjev.

„ILUSTROVANI TEDNIK“ je edini slovenski list te vrste.

Čitajte ga in širite! Naročajte ga in oglašujte v njem!

Cementne cevi v
vseh merah, bar-
vaste plošče za
tlak cementna
opeka i. t. d.

Kranjska betonska tvornica
Tribuč & Komp., Ljubljana

 Pisarna, delavnice in skladišča na Tržaški cesti.
Telefon št. 296.

Stopnice, okviri za
vrata (bangerji).
korita, nagrobni
spomeniki, stebri.
balkoni i. t. d.

Tekma pri lovu na naročnike. Deset dam je potovalo sedaj po Evropi, s katerimi se je vredno nekoliko seznaniti. Da romajo križem Evrope, jim je omogočil ugledni ameriški list „Columbus News“ za katerega so nabrale vsaka po najmanj 2000 novih naročnikov. List je namreč razpisal lepe nagrade onim, ki pridobijo največ naročnikov in deset najbolj delavnih nabirateljic je poslal za nagrado na potovanje v Evropo za celih šest tednov. Če se pomisli, da je mnogo dam nabiralo naročnike in da jih premnogo vsled premalnih uspehov ni dobilo nikake nagrade, pač lahko verjamemo, da časnik pri tem ni trpel škode.

Tisk brez tiskarskega črnila je izumil neki angleški inženir. Pri električnih eksperimentih je slučajno pritisnil neki kovani denar, ki je padel na mizo in se strkljal proč, na vlažen papir, ki je imel kovinasto podlago in istočasno na ne izolirani električni tok. V svoje veliko začudenje je zapazil na papirju odtisek denarja. To opazovanje je zasledoval in sedaj je zgradil stroj, ki rabi samo suh, s kemikalijami impregnirani papir. Tiskarskega črnila pri tem tisku sploh ne rabi. Stavček se črno odtisne na impregniranem papirju, ker papir teče preko kovinske podlage in gre istočasno električni tok skozi stavček. Po različni kakovosti in vrsti kovine, ki služi za podlago in po različnosti impregniranja, se lahko tiskajo vse barve mavrice, da mogoče je tiskati podobe v barvah tako, da se od dobrih fotografij ne razlikujejo.

Žalostna statistika. V eni zadnjih sej francoske medicinske akademije v Parizu je objavil profesor Chatemez zanimive podatke o širjenju kolere leta 1910. Gnezdo kolere je bila Rusija, kjer je obolelo na tej bolezni 281.259 ljudi, a umrlo 131.433. Najbolj je kolera razsajala v južni Rusiji, v pokrajinah ob Črnem morju, odkoder so jo mornarji zanesli po Donavi na Rumunsko, v Srbijo in Avstro-Ogersko. V teh državah se je kolera pojavila posamezno ter je bilo okoli 300 slučajev, med temi polovico smrtnih. V večji meri je kolera razsajala v južni Italiji, kjer se je najprej pojavila v Apuliji. V Neapolju in okolici je obolelo na kolero 1700 ljudi, od katerih jih je umrlo 758. Chatemez je mnenja, da so v teh krajih ali kali grozne bolezni še ostale ter da bo kolera v poletju zopet izbruhnila. Na Turškem je kolera grozno pustošila, vendar o tem ni točnih podatkov. Na Francoskem so bili samo štirje slučajji kolere, in sicer v Marselju.

Najčudnejša ura na svetu. Take ure, kakor jo imajo prebivalci nekega malega mesteca sredi ameriških gozdov, pač nima nikdo drugi na svetu. Njeno kolesje je popolnoma enostavno, ker ima ura samo kazalo, števnico in posebne vrste dvignjo, ki je v dotiki z gejsirjem, kateri požene vsakih 38 sekund v zrak mogočno soho vroče vode. To izvaja tako natančno, da se nikoli ne zgodi niti pol sekunde prej,

niti pol pozneje. Vsakokrat ko se voda vzvalovi, zadene tudi ob dvignjo in ta potisne kazalo za 38 sekund naprej. In te ure ni treba ni navijati ni popravljati.

Ljudje, ki jedo zemljo. Zdravnika Kulz in Zeller pripovedujeta o svojih raziskovanjih, katerih uspehe sta zabilježila pri proučevanju kamerunskega ljudstva. Veliko je baje ljudi v onih krajih, ki zažijejo zdaj pa zdaj nekoliko zemlje, katero imajo za posebno delikateso. Zopet jih je mnogo, ki jo v pravem pomenu besede iz navade jedo. V teh slučajih se mora govoriti o posebni bolezni, ki bi se dala primerjati oni goveji, katera se očituje v tem, da govedo vse obliže in sicer vsled pomanjkanja mineralnih soli v zeliščih. Zemlja, ki jo jedo Kamerunci, vsebuje apno, fosforovo kislino in železo, kar nadomestuje vse one snovi, ki jih nima v sebi obična hrana bornega ljudstva v Kamerunu.

PRVA ČEŠKA

splošna delniška družba za zavarovanje na življenje mi je poverila mesto višjega nadzornika za Štajersko, Koroško, Kranjsko in Goriško.

Dajem radovoljno in brezplačno vsa potrebna pojasnila glede raznih načinov zavarovanj na življenje. Tudi oni, ki žele preprežeti pod zelo ugodnimi pogoji kako krajevno zastopstvo „Prve češke“ v zgoraj omenjenih deželah, naj se mi izvolijo priglasiti.

Anton Pesek, Ljubljana, Marije Terezije c. 11.

Iv. Bonač

v Ljubljani

priporoča svojo trgovino papirja in pisalnih potrebščin, kartonažno tovarno, knjigoveznicu.

Odlikovana tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu leta 1910.

VILJEM HRIBAR

na Opčinah

naznanja cenj. odjemalcem, da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.

Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke.

Za točno postrežbo se jamči. Pošilja se na vse strani po železnici.

Ako hočete imeti pisalni stroj, ki Vam ne bo delal nikdar sitnostij, ne stroškov za opravila, ki Vam ne bo zastajal ravno takrat, ko imate največ važnega in nujnega dela, morate si nabaviti

„Underwood“

Underwood je stroj, ki ga ponarejajo vsi današnji moderni dobri stroji — toda še nihče ga ni dosegel v praktičnosti in solidnosti.

Ceniki in razkazovanje stroja brezplačno.

I. Perko, Ljubljana, Sodna ul. 3.

VSEM

trgovcem, občinam in korporacijam se priporoča, da se obrnejo po cenike in načrte na

IVANA REBEKA,

ključavničarskega mojstra v Celju, preden si naročijo velike premostne tehtnice pri tujih firmah. Imenovana je edina nar. tvrdka te stroke na Štajerskem.

Največja jugoslovanska eksportna tvrdka dvokoles, šivalnih strojev, gramofonov, plošč, orkestronov i. t. d. Velika zaloga tudi že rabljenih vsakovrstnih strojev

pri

BATJEL-U

Gorica, Sodna ul. št. 3.—4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštne prosti.

Trgovina z železnino

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

priporoča svoje izvrstne poljedelske stroje, stavbene potrebščine, kuhinjsko opravilo, vse orodje za rokodelce ter razne druge železninske predmete.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9.

priporočata svojo bogato zalogo vsakovrstnih oblek za gospode, dečke in otroke, ter velikansko izbero

v konfekciji za dame.

C. kr. priv. tovarna glasovirjev

M. Ropas v Celju

Moderni in najfinejši glasovirji in pianine! Specialiteta glasovirji z angleško ponavljajočo mehaniko.

Izposojevanje glasovirjev in pianin! Prevzamejo se vsa popravila in uglašenje!
Edina domača, narodna tvrdba!
FILIJALKA: Zagreb, Jurišičeva ul. 24.

Edina slovenska kislá voda
Tolstovrška slatina

je izbornó zdravilna in osvežujoča namizna voda.

Slovenci zahtevajte povsod Tolstovrško slatino.

Naroči se pri oskrbnístvu, pošta Guštanj (Koroško) in pri založnikih kislíh vod.

Za Slovence
izvanredna prilika!

V lepem in ravnem slovenskem kraju blizu Celovca je takoj na prodaj lepo posestvo obstoječe iz hiše, hleva, svinjaka in velikega vrta. Cisto blizu je okoli 14 johov najlepših njiv in krog 12 johov gozda, potem tudi lep pašnik in del lovišča, Vse skupaj stane samo 14.000 K, plačati se pa mora takoj najmanj 5000 K. Lepa priložnost tudi za manj premožne in tudi za vpokojeence.

Vpraša se pri lastniku g. A. Renko v Celovcu.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste z najboljšim strelnim učinkom priporočá

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško. — Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Veliková cesta št. 5, se priporočá potnikom, ki prenočujejo v Celovcu. Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve ^{Za zabavo služi} KEGLJIŠČE, po zimi zakurjeno. Po leti sediš na SENČNATEM VRTU.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredo zvečer. Velike dvorane za shode in veselice. Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Administracija „Ilustrovanega Tednika“

išče

spretne in poštene akviziterje

za nabiranje oglasov proti proviziji po vsej Sloveniji.

Zmožne osebe s primernim nastopom lahko zaslužíjo lepega denarja. : : Neomadeževane osebe naj pošljejo ponudbe na administracijo pod „Akviziter“.

Amerikanec, ki je postal iz nič bogat,

si je izbral samo nekaj listov in je inseriral vedno ali pa zelo pogosto! Oziral se je posebno na tednike, ker ti romajo cel teden iz roke v roko in pridejo tisočem in tisočem pred oči.

Najljubši so mu bili ilustrovani listi. Za listom s slikami seže namreč vsakdo rad.

Slovenski podjetniki, trgovci in obrtniki inserirajte torej v „Ilustrovanem Tedniku“, ki je razširjen po vseh slovenskih krajih in ga číta tisoče in tisoče ljudi. — Inserati v „Ilustrovanem Tedniku“ imajo največji in najlepši uspeh.

Glavna zaloga

Ciril in Metodovega pisalnega črníla.

Priporočam slav. občinstvu le to vrsto črníla v nakup, ker je res najboljše kakovosti, cena pa enaka drugim črnílom. Zahtevajte to narodno blago v vsaki trgovini.

Razpošílja na vse strani. Na drobno in debelo.

Razglednice

vseh vrstí komad po 2, 4, 6 v i. t. d. v velikanski izbiri. Šolske in pisarniške potrebščine po čudovito nizki ceni.

VILKO WEIXL, Maribor, Štajersko.

Gornja gosposka ulica 33.